

Een nieuwe ingang in de belevingswereld van diep demente ouderen

Op 23 en 24 september heeft verzorgings- en verplegingshuis Bernardus te Amsterdam een tweetal symposia gehouden over snoezelen met diep demente ouderen. In dit tehuis is reeds vier jaar ervaring opgedaan met snoezelen. Als activiteit maar ook als onderdeel van de dagelijkse zorg. Het doel van snoezelen wordt binnen Bernardus omschreven als "het vinden van een ingang in de belevingswereld van de diep demente ouderen". Hierdoor wordt getracht het welbevinden van de diep demente oudere positief te beïnvloeden. Door middel van het aanbieden aan bewoners van allerlei zintuigprikkelend materiaal of contact zoals geluid, licht, reuk en smaakmonsters, voelmateriaal en het lichamelijke contact. Deze benadering vindt individueel plaats.

Snoezelen heeft niet alleen positieve effecten op bewoners maar ook op de arbeidsmotivatie en tevredenheid van de hulpverlener

Voor het snoezelen komt een twintigtal bewoners in aanmerking, de ervaring en de beleving staan daarbij centraal.

Door middel van observaties en registraties van de positieve reacties van bewoners op het aangeboden materiaal, wordt een snoezelplan gemaakt. Dit snoezelplan geeft aan hoe men in normale situaties maar ook in angstige, onrustige, pijnlijke, verdrietige en agressieve situaties, alle facetten van het snoezelen kan aanbieden aan de bewoner, met als doel het gedrag positief te beïnvloeden. Vanwege de vele positieve effecten van het snoezelen op de bewoners, is er begin dit jaar gestart met het integreren van snoezelfacetten in de dagelijkse zorg.

Aan de hand van een snoezelplan worden onderdelen van snoezelen toegevoegd aan het verpleegplan. De formulieren van het snoezelplan krijgen een eigen plaats in het multi-disciplinair bewonersdossier.

Symposium snoezelen

Het doel van het symposium was om opgedane ervaringen uit te wisselen over hoe met behulp van snoezelen en empathisch handelen een ingang

gevonden kan worden in de belevingswereld van de diep demente ouderen. De opgedane ervaringen werden verwoord door activiteitenbegeleiders, ziekenverzoekers en familieleden. De verschillende inleidingen waren kort, waardoor er voldoende ruimte was voor de symposiumgasten om erop te reageren. Opvallend was dat de grote wisselwerking, die ontstond tussen symposiumgasten en symposiummedewerkenden.

In de inleidingen kwam de praktijk van het snoezelen aan de orde; de opzet van het snoezelproject; de effecten van het snoezelen op de bewoners en hulpverleners en de ervaringen van familieleden.

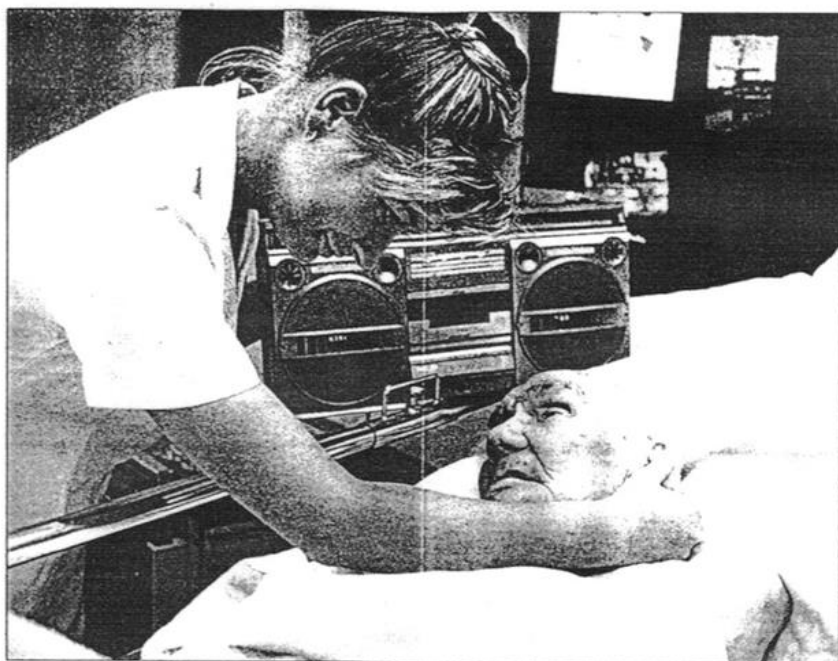
Stellingen

Daarnaast werd een videoband getoond over snoezelen. Verschillende workshops boden de mogelijkheid om informatie te verkrijgen omtrent het hele snoezelproject.

Aan de hand van kritische stellingen ontstond er een plenaire discussie tussen gasten en medewerkers. Vele symposiumgasten gaven aan al op een of andere wijze kleinschalig te snoezelen. Zij voelden zich vaak beperkt door de zorgvisie van de eigen organisatie of afdeling. Ook speelde geld en personele bezetting een grote rol bij de discussies. De verschillende zienswijzen op hulpverlening van de diep demente oudere kwamen sterk naar voren. Opvallend hierbij was dat de meeste hulpverleners demente oudere zien als patiënt en veel minder als mens. Veelal werd er

Op individuele wijze wordt de diepdemente oudere zintuigend materiaal of contact aangeboden.

Het snoezelplan biedt de bewoners alle facetten van het snoezelen, waardoor hun gedrag positief wordt beïnvloeden.

uitgegaan van de beperkingen van de diep demente oudere en veel minder van zijn mogelijkheden. Ondanks de vaak niet ideale situaties in verpleeghuizen stelden de symposiummedewerkenden dat een kritische blik naar de aangeboden zorg en activiteiten een begin vormt voor snoezelen. Snoezelen betekent keuzen maken; keuzen op het gebied van zorgvisie, geld en investeringen ten behoeve van snoezelen door organisatie of afdeling en de wijze waarop hulpverleners omgaan met diep demente ouderen.

Conclusie

Na afloop van elk symposia konden er nog schriftelijke vragen ingediend worden. Gezien de grote belangstelling voor de symposia en de vele vragen om nog meer informatie, kan geconcludeerd worden dat beide symposiadagen de zorg voor de diep demente oudere bespreekbaar hebben gemaakt. Concluderend kan na deze twee dagen gesteld worden, dat:

- het welbevinden van de diep dement oudere door snoezelen als activiteit en zorgverlening positief beïnvloed wordt;
- snoezelen niet alleen positieve effecten heeft op bewoners maar ook op de arbeidsmotivatie en tevredenheid van de hulpverlener (om deze positieve effecten wetenschappelijk te onderbouwen is een aanvraag voor een onderzoekssubsidie gedaan);
- dat deze beide dagen een grote bijdrage geleverd hebben aan de professionalisering van zowel activiteitenbegeleiders als ziekenverzorgenden.

Informatie

Mocht u na het lezen van dit artikel belangstelling hebben voor de videoband, of mocht u nog meer informatie willen over snoezelen kunt u contact opnemen met Ilse Achterberg en Wilma Kok van Verzorgings- en verplegingshuis, Nieuwe Passeerderstraat 2, 1016 XP Amsterdam, tel. 020-6238131, toestel 275 (tussen 10.00 en 12.00 uur behalve woensdag).

Nieuw pand

Vanaf 11 januari 1993 zal Arjo Mecanid zijn gehuisvest in een nieuw pand aan de Laan van Westroyen nummer 6 in Tiel.

Arjo krijgt daar de beschikking over twee vleugels op de tweede verdieping. Op één daarvan zullen kantoren worden ingericht; de andere zal een bestemming krijgen als trainingsruimte en showroom.

Het postbus-, telefoon- en telefaxnummer blijven ongewijzigd. Nieuw is het rechtstreekse nummer voor de servicelijn: tel. 03440 37020.

